

T.C.
ANKARA
10. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/1601
KARAR NO : 2021/394

DAVACI :
VEKİLİ :

DAVALI :
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Davacı meslek odası tarafından, Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile Ankara Üniversitesi Sınav Yönetim Merkezi arasında imzalanan protokol çerçevesinde bitki koruma ürünleri bayilik ve toptancılık sınavı ile ilgili olarak 17/10/2020 tarihinde Bitki Koruma Ürünleri Bayi ve Toptancılık Sınavı yapılacağına dair duyuru ve eki Uygulama Talimatının 3. ve 17. maddelerinin; Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması İle Depolanması Hakkında Yönetmeliğin 12.maddesinin 1.fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinin iptali istemiyle Danıştay 10.Dairesi'nin 2019/7251 esasına kayden dava açıldığı ve davanın derdest olduğu, maddeye yönelik 18/07/2020 tarih ve 31189 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile yapılan değişiklik için de aynı Daire'nin E:2020/3768 sayılı esasına kayden iptal davası açıldığı, davalar sürerken sınavın ertelenmesi istemi ile başvuru yapıldığı ancak bir cevap alamadıkları, kamu kurum ya da kuruluşlarına bağlı olmadan serbest hizmet faaliyeti sürdüren kamuda görev yapmayan ziraat mühendisleri için sınav düzenleme yetki ve görevleri bulunmadığı, sınav uygulama talimatında sınava başvuru yapabilecek mesleklerin gösterildiği, ziraat mühendisleri dışındaki mesleklerin kamu sağlığı açısından zararlarının olduğu, Yönetmeliğin dayanağı olan 5996 sayılı Kanunda bitki koruma ürünü tanımı yapıldığı ve bu ürünleri üretecekler arasında eczacılar ve tekniker, teknisyenlere yer verilmediği, sınava başvuru hakkı bulunan orman mühendisi ve orman endüstri mühendisleri açısından da durumun aynı olduğu iddia edilerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Bitki koruma ürünleri ile ilgili bütün iş ve işlemler için 5996 sayılı Kanun ile Bakanlığın yetkili kılındığı, bitki koruma ürünlerinin satışı ile olası risklerin en aza indirilmesi, kontrol faaliyetlerinin daha etkin yapılması, ürünlerin üretiminden son kullanıcıya kadar geçen sürecin izlenebilirliği ve takibini sağlayacak sistemin uygulanması ve bunlarla ilgili politikaları içeren düzenlemenin gerçekleştirilmesi amacıyla ilgili Yönetmeliğin hazırlandığı, Yönetmelikte, bitki koruma ürünleri bayilik ve toptancılık sınavı zorunluluğu getirilmesinin sınav yargı kararı gereği olduğu, sınav ile bitki koruma ürünlerinin satışı konusunda liyakatli kimselerin görev alacağı, işi bilen kişilerin yapmasının amaçlandığı, dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata uygun olarak tesis olunduğu ileri sürülerek davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 10. İdare Mahkemesi'nce gereği görüldü:

Dava, davacı meslek odası tarafından, Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile Ankara Üniversitesi Sınav Yönetim Merkezi arasında imzalanan protokol çerçevesinde bitki koruma ürünleri bayilik ve toptancılık sınavı ile ilgili olarak 17/10/2020 tarihinde Bitki Koruma Ürünleri Bayi ve Toptancılık Sınavı yapılacağına dair duyuru ve eki Uygulama Talimatının 3. ve 17. maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanunu'nun " Bitki koruma ürünlerinin toptan ve perakende satışı ile tanıtımı " başlıklı **19. maddesinde** ; " (1) Bitki koruma ürünleri ile zararlı organizma mücadelesinde kullanılan diğer ürünlerin toptan satışı, toptancı bayiler, perakende satışlar ise perakendeci bayiler tarafından yapılır. Ziraat mücadele alet ve

T.C.
ANKARA
10. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/1601
KARAR NO : 2021/394

makinelerinin satışına ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenir. (2) Bitki koruma ürünlerini depolayanlar, toptan ve perakende ticaretini yapanlar, alış ve satış ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlığın belirlediği uygun şartlarda muhafaza etmek ve denetimlerde her türlü kolaylığı göstermek zorundadır. (3) Onaylı bitki koruma ürünlerinin tanıtımına ilişkin düzenlemeler Bakanlıkça belirlenir. (4) Bitki koruma ürünlerinin ambalajında satış fiyatının belirtilmesi zorunludur. Bakanlık, ülke ihtiyaçları, piyasa koşulları, kamu yararı ve hizmetin gereklerini dikkate alarak gerektiğinde satış fiyatlarını belirleyebilir. (5) Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirlenir." hükmü yer almaktadır.

13.02.2019 tarih ve 30685 sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan Ve Perakende Satılması İle Depolanması Hakkında Yönetmelik'in " Amaç " başlıklı **1. maddesinde** ; " Bu Yönetmeliğin amacı; Bakanlıkça onaylı bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende olarak satılması ve depolanması ile bu ürünleri toptan veya perakende satacak ve depolayacakların uyması gereken esasları belirlemektir." , " Kapsam" başlıklı **2. maddesinde** ; " Bu Yönetmelik; Bakanlıkça onaylı bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende olarak satışında ve depolanmasında kimlerin yetkili olduğu, bu işi yapacakların görev, yetki ve sorumlulukları, toptan veya perakende satış yerlerinin özellikleri, bu yerlerin açılması, işletilmesi, yer değişikliği, devri ve kapanması ile bu ürünleri toptan veya perakende satacak ve depolayacakların uyması gereken usul ve esasları kapsar." , " Dayanak " başlıklı **3. maddesinde** ; " Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 18 inci, 19 uncu, 31 inci, 32 nci, 39 uncu, 41 inci, 42 nci ve 43 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır." , hükmüne yer verildiği, " Tanımlar " başlıklı **4. maddesinin (ç) ve (s) bendinde**; " ç) Bayi: Bitki koruma ürünlerini perakende satan, izin belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurumları ve kamu kurumu niteliğindeki (Değişik ibare:RG-15/2/2020-31040) kuruluşlar, birlikler ve kooperatifleri (...) s) Toptancı: Bitki koruma ürünlerinin, toplu olarak ve büyük miktarlarda satışını yapan izin belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurumları ve kamu kurumu niteliğindeki (Değişik ibare:RG-15/2/2020-31040) kuruluşlar, birlikler ve kooperatifleri," şeklinde tanımlandığı görülmektedir.

Aynı Yönetmelik'in " Bayi veya toptancı izin belgesi almak için başvuru yapabilecekler " başlıklı **12. maddesinde** ; " (1)(Değişik:RG-18/7/2020-31189) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak koşulu ile; a) Ziraat mühendisi, b) Eczacı, c) Kimya mühendisi/kimyager, ç) Bitki sağlığı ile ilgili dersleri alarak mezun olmuş tekniker veya ziraat teknisyeni, d) Orman mühendisi/orman endüstri mühendisi, unvanlarından birine sahip gerçek kişiler veya bu unvanlardan birine sahip bir kişiyi sorumlu yönetici olarak istihdam eden tüzel kişiler ile kamu kurumları ve kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlar, birlikler ve kooperatifler, bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende satışını yapmak amacıyla bitki koruma ürünleri bayi veya toptancı izin belgesi almak için Bakanlığa müracaatta bulunabilir. (2) Birinci fıkrada belirtilen unvanları yurt dışında almış olanların, eşdeğerliliklerinin belgelendirilmesi ve yetkili idarelerce onaylanması zorunludur. " hükmü, " Sınav " başlıklı **15. maddesinde** ; (1) **Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen unvanlara sahip olan kişiler için Bakanlıkça veya Bakanlığın uygun gördüğü kurumlarca merkezi sınav yapılır.** (2) Sınav takvimi ve sınavın uygulanması ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından, sınav tarihinden en az üç ay önce ilan edilir. (3) Yapılan sınav sonucunda 70 ve üzeri puan alan kişiler başarılı sayılır. (4) Yapılan sınavda başarılı olan kişilerin listesi Genel Müdürlük web sayfasında yayımlanır ve liste Genel Müdürlük tarafından il müdürlüklerine gönderilir. (5) Bakanlıkça yapılan sınavda başarılı olan kişiler için yeniden sınava girme şartı aranmaz. " hükmü bulunmaktadır.

Dava konusu Bitki Koruma Ürünleri Bayi Veya Toptancılık Sınavı Takvimi Ve Uygulama Talimatı'nın " Sınav Başvurusu " başlıklı bölümünün **3. maddesinde** ; " Bitki Koruma Ürünleri Bayi veya Toptancı İzin Belgesi almak için Yönetmelik hükümlerine göre sınava girecek olan Ziraat Mühendisi, Orman Mühendisi, Orman Endüstri Mühendisi, Eczacı, Kimya Mühendisi, Kimyager ve Bitki Sağlığı ile ilgilidersleri alarak mezun olmuş Ziraat Teknikeri veya Ziraat Teknisyenlerinin 21/08/2020 (Saat:09:00'dan itibaren)-18/09/2020 (en geç saat: 17:00'ye

T.C.
ANKARA
10. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/1601
KARAR NO : 2021/394

kadar) tarihleri arasında ASYM'ye <https://aday.ankara.edu.tr> internet adresinden müracaat etmeleri gerekmektedir. " , **17. maddesinde ise** ; " Bitki Koruma Ürünleri Bayi ve Toptancılık Sınavı, 17 Ekim 2020 tarihinde, cumartesi günü, saat 10.00'da Ankara, İzmir ve İstanbul illerinde yapılacaktır." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden ; Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile Ankara Üniversitesi Sınay Yönetim Merkezi arasında imzalanan protokol çerçevesinde bitki koruma ürünleri bayilik ve toptancılık sınavı ile ilgili olarak 17/10/2020 tarihinde Bitki Koruma Ürünleri Bayi ve Toptancılık Sınavı yapılacağına dair duyuru ve eki Uygulama Talimatının yayınlandığı, davacı meslek kuruluşu tarafından, anılan duyuru ve eki Uygulama Talimatının 3. ve 17. Maddelerinin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, " bitki koruma ürünlerinin satışında tek yetkinin ziraat mühendislerinde olduğu, dava konusu Yönetmelik düzenlemesi ile eczacılara, kimya mühendislerine, ziraat teknisyenlerine ve orman mühendislerine yetki verilmesinin hukuka aykırı olduğu " iddiası ile işbu davanın davacısı meslek kuruluşu tarafından, " 18/07/2020 tarih ve 31189 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 1. maddesiyle değiştirilen, Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik'in 12. maddesinin 1. fıkrasının (b), (c), (ç), ve (d) bentlerinin iptali ve yürütmenin durdurulması " istemiyle Danıştay 10. Dairesinin E:2020/3768 sayılı esasına kayden açılan davada, anılan **Daire'nin 06.10.2020 tarih ve YD İtiraz No:2020/3768 sayılı kararıyla**, " Yürütmenin Durdurulması İsteminin Reddine " karar verildiği ; aynı davacı tarafından, " 13/12/2019 tarih ve 30685 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması İle Depolanması Hakkında Yönetmelik" in 12. maddesinin 1. fıkrasının (b), (c), (ç) bentlerinin (18.07.2020 tarihli değişiklikten önceki); 13. ve 15. maddelerinin iptali ve yürütülmesinin durdurulması " istemiyle Danıştay 10. Dairesinin E:2019/7251 sayılı esasına kayden açılan davada, anılan **Daire'nin 10.09.2019 tarih ve YD İtiraz No:2019/7251 sayılı kararıyla**, " Yürütmenin Durdurulması İsteminin Reddine " karar verildiği ; diğer yandan, Türkiye Ormancılar Derneği tarafından, " 13/02/2019 tarih ve 30685 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması İle Depolanması Hakkında Yönetmeliğin 12. maddesinin 1. fıkrasının (18.07.2020 tarihli değişiklikten önceki) iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada, Danıştay Onuncu Dairesince verilen yürütmenin durdurulmasının reddine ilişkin 11/09/2019 tarih ve E:2019/7566 sayılı karara karşı yapılan itiraz başvurusu üzerine **Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 23.01.2020 tarih ve YD İtiraz No:2019/1265 sayılı kararıyla** ; " ...ormanlık alanlarda veya ormanlık alanların dışındaki alanlarda bulunan tüm orman bitkilerini etkileyen zararlılarla mücadele hizmetlerinde yetkili olduğu anlaşılan orman mühendislerine ve orman endüstri mühendislerine, bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende satışını yapmak amacıyla bayi veya toptancı izin belgesi almak için başvuru yapabilecek kişiler arasında yer verilmemesine ilişkin dava konusu Yönetmeliğin 12. maddesinin 1. fıkrasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.... " gerekçesi ile, dava konusu Yönetmeliğin 12. maddesinin 1. fıkrasının Yürütülmesinin Durdurulmasına karar verildiği ; yine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 23.01.2020 tarih ve YD İtiraz No:2019/1260 sayılı kararında da aynı gerekçelere yer verildiği görülmektedir.

İdare hukuku ilkelerine göre düzenleyici işlemler, kamu gücüne dayanılarak kurulan, kesin ve yürütülmesi zorunlu olup düzenleyici olma niteliğini kural koymasından alan ve bu nedenle normatif değer taşıyan tek yanlı işlemler olup; İdarenin kendi görev alanı içerisinde Anayasa ve yasalara uygun olmak koşuluyla genel ve soyut nitelikte kurallar koymak için düzenleyici işlemler yapma yetkisinin bulunduğu aşıkardır.

Bu durumda, yukarıda yer verilen yargı kararları ile maddi olayın ve mevzuat hükümlerinin birlikte incelenmesinden ; davalı idarenin bayi veya toptancı izin belgesi almak için başvuru yapabilecekleri belirleme noktasında yetkisinin bulunduğu, diğer yandan başvuru yapabilecek bazı meslek gruplarına da (orman mühendisleri ve orman endüstri mühendisleri)

T.C.
ANKARA
10. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/1601
KARAR NO : 2021/394

yukarıda yer verilen yargı kararları ile dikkat çekildiği, yargı kararlarının uygulanması adına anılan meslek grubuna da davalı idarece yer verildiği, davalı idarenin bitki koruma ürünlerinin üretimi, satışı ve buna ilişkin süreçte görev alacak bayi ve toptancıların nasıl ve ne şekilde belirleneceğine ilişkin sınav şartı başta olmak üzere, bu kapsamdaki diğer şart ve kriterler ile usul ve esasları belirleme yetkisinin bulunduğu, nitekim bu hususta yukarıda yer verilen yargı kararları ile de ; Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik'in, bayi veya toptancı izin belgesi almak için başvuru yapabilecekleri düzenleyen 12. maddesinin 1. fıkrasının (b), (c), (ç), ve (d) bentleri ile bu kişilere ilişkin sınav şartını düzenleyen 15. maddenin hukuka uygunluğunun tespit edildiğinin anlaşılması karşısında ; davalı idareye tanınan yetki dahilinde planlanan ve tesis olunan dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 409,30 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir olunan 2.040,00TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesi üzerine davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere**, 25/02/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı	:	54,40 TL
Karar Harcı	:	54,40 TL
Y.D. Harcı	:	238,20 TL
Vekalet Harcı	:	7,80 TL
Posta Gideri	:	54,50 TL
TOPLAM	:	409,30 TL